

FISKERIDIREKTORATET

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep

0033 OSLO

Saksbehandler: Monica Langeland
Telefon: 41647383
Seksjon: Utviklingsseksjonen
Vår referanse: 13/456
Deres referanse: 12/1863-
Vår dato: 03.03.2013
Deres dato: 04.01.2013

Att:

HØRINGSUTTALELSE - HAVVIND - STRATEGISK KONSEKVENsutREDNING

Lov om fornybar energiproduksjon til havs (havenergilova) ble vedtatt av Stortinget våren 2010. Loven slår fast at retten til å utnytte fornybar energiresurser til havs tilhører staten, og inneholder en bestemmelse om åpning av areal med sikte på tildeling av konsesjon til fornybar energiproduksjon. Før arealer kan åpnes må det gjennomføres strategiske konsekvensutredninger. En direktoratgruppe ledet av NVE gjennomførte i 2010 en grovsiling av norske havområder og foreslo 15 områder som kan være egnet for etablering av havbasert vindkraft i rapporten Havvind – forslag til utreningsområder (Anon. 2010). Disse 15 områdene har vært utgangspunkt for den strategiske konsekvensutredningen (Anon. 2012b). Fiskeridirektoratet har levert en egen fagrapport (Anon. 2012a) og vært en del av referansegruppen i arbeidet med den strategiske konsekvensutredningen.

Konsekvensskalaen

Fiskeridirektoratet rangerte på oppdrag fra NVE utredningsområdene etter en skala fra 1-5. Der 1 var meget lav konsekvens, og 5 var meget stor konsekvens for fiskeri ved en havvindutbygging. NVE har omgjort denne skalaen ved å ta vår verdi og trekke fra 1. Slik er alle områdene i vår kategori 5 er blitt forandret til kategori 4, alle områdene i kategori 4 er blitt kategori 3 og så videre. Unntaket er områder i kategori 1 som fremdeles er i kategori 1. NVE sin begrunnelse for denne avgjørende endringen er at de har tatt høyde for avbøtende tiltak som de mener vil redusere konsekvensene for fiskeriene, men Fiskeridirektoratet har imidlertid innvendinger til begge de to avbøtende tiltakene som er nevnt:

- 1) Fiskeridirektoratet har gjennom hele prosessen vært klar over at ikke hele utredningsområdene vil bli bygget ut ved en eventuell utbygging. Dette har vi således allerede tatt høyde for. Arealbeslaget vil derfor ikke bli vesentlig lavere enn det

Fiskeridirektoratet har lagt til grunn, og dette kan dermed ikke benyttes som grunnlag for å gjøre om på vår vurdering.

Det vi har prøvd å forklare både i vår rapport og underveis i prosessen er at for å kunne utøve fiske er arealbehovet langt større enn den statiske plassen som fartøy og redskap opptar når de er på feltet. Fiskeriaktivitetene vil dermed bli påvirket også i områdene rundt anleggene. For eksempel kan et ringnotfartøy drive med svært begrensede muligheter til å manøvre i flere nautiske mil etter at nota er satt og før den er om bord igjen. Disse fartøyene må dermed beregne betydelig mer enn 500 meter sikkerhetssone til en turbin. Som følge av det har det lite verdi for dem at det er lov å drive fiske 500 meter fra en turbin hvis det ikke er praktisk mulig uten å risikere skade på turbin, fartøy og mannskap.

- 2) NVE legger til grunn at det vil bli anledning til å benytte passive redskaper i og rundt et havvindanlegg, men også her stiller Fiskeridirektoratet spørsmål om hvor gjennomførbart fisket vil være i stor skala. Garnfiskere setter garn i lange lenker og også de har begrenset mulighet til å manøvre mens redskapen tas om bord, og de er derfor også avhengige av sikkerhetssoner til eventuelle turbiner.

Et aktivt fiskeriområde er attraktivt på grunn av områdets karakter som bunnforhold, bunntype, dybde, strømforhold og fiskens forflytnings- og beiteaktivitet. Ofte er ikke områder som brukes til aktive redskaper passende til bruk av passive, og vice versa. Når det er sagt sier Fiskeridirektoratet seg enig i at et begrenset fiske med passive redskap sannsynligvis kan foregå inne i et anlegg, men det var også med i vår vurdering og derfor er heller ikke dette et grunnlag for å gjøre om på vår vurdering.

Fiskeridirektoratet ber om at skalaen fra vår fagutredningen brukes. Vi står ved våre faglige vurderinger og kan ikke se at NVE sine innspill gir grunnlag til å endre på disse.

Utredningsområder i Kategori A

Fiskeridirektoratet vil vi sterkt fraråde åpning av områdene Sandskallen – Sørøya nord og Frøyagrunnene. Begge disse områdene har vi plassert i kategori 5 – og etter vår vurdering vil en utbygging av havvind i disse områdene gi meget store negative konsekvenser for fiskerinæringen. For begge områdene nevner NVE de to avbøtende tiltakene som er nevnt over, og som vi mener ikke er relevante.

Utredningsområdene Sørlege Nordsjø I og II og Utsira nord har Fiskeridirektoratet plassert i kategori 2 og kategori 1. Her kan en havvindutbygging være mulig hvis det tas særlige hensyn til fiskeri ved prosjektspesifikke utredninger og ved detaljplanlegging av anlegget. Vi viser til vår fagrapport for detaljer, da NVE har omskrevet noen av våre formuleringer i den strategiske konsekvensutredningen, og gjengivelsen ikke blir helt korrekt.

Utredningsområder i Kategori B og C

Fiskeridirektoratet støtter NVE sin vurdering med å vente med å åpne områdene som er plassert i Kategori B og C. Dersom det går lang tid fra den strategiske konsekvensutredningen til en eventuell åpning og utbygging av områdene bør det vurderes om det har skjedd vesentlige endringer i fiskeriaktiviteten i regionen og om datamaterialet i tilstrekkelig grad representerer aktiviteten.

Annet

Det vises flere steder i den strategiske konsekvensutredningen til regleverk og praksis ved havvindanlegg i andre land, men det er viktig å ha fokus på forhold som er relevante i Norge. Som vi ser av figur 0-2 (side 8 i SKU), så er det kun utredningsområdene i kategori 1 som delvis ligner allerede utbygde prosjekter. I tillegg er skiller fiskeflåten i Norge seg fra andre lands flåte. Følgelig bør det etter Fiskeridirektoratets mening utarbeides egne regelverk i Norge, og fiskerikyndige personer må delta i denne prosessen.

Strukturering i fiskeflåten har de seneste årene ført til færre fartøy. NVE har på side 98 i den strategiske konsekvensutredningen antatt at struktureringen vil fortsette og derfor vil det bli lavere konsekvenser for kystnært fiskeri i fremtiden enn det som er antatt i Fiskeridirektoratets rapport. Noe strukturering vil forekomme, men det fiskes like store kvantum nå som før. Realiteten er at de fartøyene som er igjen er mer effektiv og bruker større areal per fartøy, så arealbehovet vil bestå.

Oppsummering

Fiskeridirektoratet ber om at skalaen fra vår fagutredningen brukes. Vi står ved våre faglige vurderinger og kan ikke se at NVE sine innspill gir grunnlag til å endre på disse.

Fiskeridirektoratet vil vi sterkt fraråde åpning av områdene Sandskallen – Sørøya nord og Frøyagrunnene. Begge disse områdene har vi plassert i kategori 5 – og etter vår vurdering vil en utbygging av havvind i disse områdene gi meget store negative konsekvenser for fiskerinæringen.

Referanser

Anon. 2010. Havvind. Forslag til utredningsområder. Rapport fra en direktoratsgruppe. Norges vassdrags- og energidirektorat. Okt. 2010.

Anon. 2012a. Fagrapport til strategisk konsekvensutredning av fornybar energiproduksjon til havs. Fiskeriinteresser. Rapport fra Fiskeridirektoratet, 2012 (1), 11/9286, Bergen 29.11.2012.

Anon. 2012b. Havvind. Strategisk konsekvensutredning. Norges vassdrags- og energidirektorat. Rapport 2012-47. Desember 2012.

Med hilsen

Anne Kjos Veim
seksjonssjef

Monica Langeland
seniorrådgiver

Kopi til:

Kari Grundvig

Monica Langeland

Anne Kjos Veim